

Rūšis: Aktuali redakcija	Numeris: 146	Data: 2012-05-11	Kalba: Lietuvių
Publikavimas:	Statusas: Aktuali 2012-05-17		
2012-05-11 Parengė - Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija			

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO

Į S A K Y M A S

2001 m. gegužės 9 d. Nr. 146

Vilnius

DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

Antraštės pakeitimai:

Nr. [3D-245](#), 2003-06-20, *Žin.*, 2003, Nr. 60-2739 (2003-06-25)

Nauja taisyklių redakcija

Galioja nuo 2010 m. sausio 1 d.

Nr. [3D-963](#), 2009-12-10, *Žin.*, 2009, Nr. 149-6669 (2009-12-17)

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2001 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. 146

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio

ministro 2009 m. gruodžio 10 d.

įsakymo Nr. 3D-963 redakcija)

PIENO SUPIRKIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiomis taisyklėmis nustatoma pieno pirkimo, sudėties bei kokybės vertinimo ir atsiskaitymo tvarka superkant iš pieno gamintojų žalią pieną.

2. Iš pieno gamintojų superkamo pieno sudėtis ir kokybė vertinama vadovaujantis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 853/2004, nustatančiu konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 45 tomas, p.14), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009 (OL 2009 L 87, p. 109), ir šiomis taisyklėmis.

3. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Pieno gamintojas (toliau – gamintojas) – fizinis ir juridinis asmuo, gaminantis pieną parduoti.

Pieno supirkėjas (toliau – supirkėjas) – juridinis asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka perkantis pieną iš pieno gamintojų savo ūkinei veiklai ir nustatyta tvarka patvirtintas Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos.

Pieno siunta – vienu metu iš vieno gamintojo nupirktas pienas.

Įgaliotoji laboratorija (toliau – laboratorija) – nešališka akredituota tyrimų laboratorija, kurią Žemės ūkio ministerija įgalioja tirti pieno mėginius, siekdama nustatyti jo sudėties ir kokybės rodiklius, pagal kuriuos supirkėjai apmoka gamintojams už parduotą pieną. Jos veikla kontroliuojama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Žalias karvių pienas (toliau – pienas) – natūralus karvių pienas, kuris nebuvo pašildytas iki aukštesnės kaip 40 °C temperatūros ir neapdorotas kitu tos pat vertės efektyvumo metodu, be priedų, nepakeistos pirminės sudėties (riebalų kiekis 2–7 proc., baltymų kiekis 2–5 proc., laktozės kiekis 3–6 proc.).

Pirminiai pieno kokybės rodikliai – pieno spalva, kvapas, konsistencija, temperatūra, skonis, rūgštingumas, švarumas, tankis, neutralizuojančios ir inhibitorinės (slopinančiosios) medžiagos.

Pieno sudėties rodikliai – riebalų ir baltymų kiekis piene procentais.

Pieno kokybės rodikliai – bendras bakterijų skaičius (tūkst. KSV/ml), somatinių ląstelių skaičius (tūkst./ml), inhibitorinės medžiagos ir pieno užšalimo temperatūra (m°C).

Pastraipos pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

Vienkartinis pieno mėginys – iš bet kurios pieno siuntos ar bendros pieno supirkimo punkto talpyklos paimtas pieno mėginys, į kurį įdedama arba nededama konservanto.

Kontrolinis mėginys – specialiai sudarytos komisijos (jos nariai turi būti supirkėjo, gamintojo, kontroliuojančios valstybės institucijos atstovai) imamas pieno mėginys.

Privalomieji pieno tyrimai – riebalų, baltymų, somatinių ląstelių skaičiaus, inhibitorinių medžiagų tyrimas 3 kartus per mėnesį, ne rečiau kaip po vieną tyrimą laikotarpiams: nuo 1 iki 15 d. ir nuo 16 iki 31 d., bendro bakterijų skaičiaus – 2 kartus per mėnesį po vieną tyrimą laikotarpiams: nuo 1 iki 15 d. ir nuo 16 iki 31 d., pieno užšalimo temperatūros – kartą per pusmetį.

Pastraipos pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

Papildomieji pieno tyrimai – gamintojo, supirkėjo ir kontroliuojančios valstybės institucijos iniciatyva atliekami pieno tyrimai.

Įskaitinis pieno tiekimo laikotarpis (toliau – įskaitinis laikotarpis) – pastovios trukmės: 1–15 ir 16–31 mėnesio dienų arba šalių susitarimu, bet ne ilgesnis kaip vieno mėnesio laikotarpis, kai nustatomi pieno sudėties ir kokybės rodikliai.

Kontroliuojanti valstybės institucija – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT).

Pieno tyrimų protokolai (toliau – tyrimų protokolai) – dokumentas, kuriame pateikiami įgaliotosios laboratorijos atliktų vieno ar kelių pieno mėginių tyrimų rezultatai.

Papildyta pastraipa:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

Pieno tyrimų suvestinis protokolai (toliau – suvestinis protokolai) – dokumentas, kuriame pateikiami įgaliotosios laboratorijos atliktų vieno ar kelių pieno mėginių tyrimų rezultatai, ankstesnių pieno mėginių sudėties tyrimų duomenys, pieno perskaičiavimo koeficientai, somatinių ląstelių ir bendro bakterijų skaičiaus geometriniai vidurkiai, aktuali informacija pieno supirkimo klausimais, taip pat kita reikalinga informacija.

Papildyta pastraipa:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

4. Pienas superkamas tik sudarius su gamintoju rašytinę pieno pirkimo–pardavimo sutartį, kuri turi atitikti Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo (*Žin.*, 1999, Nr. [102-2921](#)) ir Tipinių pieno pirkimo–pardavimo sutarties sąlygų, išdėstytų pieno pirkimo–pardavimo sutartyje, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 726 (*Žin.*, 2003, Nr. [56-2493](#); 2006, Nr. 11-605), reikalavimus.

5. Supirkėjas privalo supažindinti gamintoją, o gamintojas susipažinti su Reglamentu (EB) Nr. 853/2004, šiomis taisyklėmis, Tipinėmis pieno pirkimo–pardavimo sutarties sąlygomis, išdėstytomis pieno pirkimo–pardavimo sutartyje. Šie norminiai dokumentai turi būti supirkimo vietoje. Supirkėjas teikia informaciją gamintojams aktualiais pieno kokybės ir supirkimo tvarkos bei pieno gamybos kvotų sistemos klausimais.

6. Gamintojas, pradėdamas tiekti pieną parduoti (t. y. gamintojas, anksčiau nepardavinėjęs pieno arba jo pardavimą nutraukęs ilgiau kaip 2 mėnesius, arba pradėjęs tiekti pieną į kitą supirkimo įmonę), privalo kreiptis į supirkėją dėl pieno mėginių visiems privalomiesiems (pagal šių taisyklių 11 ir 13 punktus) pieno sudėties ir kokybės rodikliams nustatyti paėmimo iš pirmos pristatytos pardavimui pieno siuntos. Jeigu pieno ūkis naujai registruotas, t. y. anksčiau nebuvo tikrintas, pieno gamintojas, prieš pradėdamas tiekti pieną parduoti, turi atlikti procedūras, nurodytas Pieno supirkimo tvarkos apraše, patvirtintame Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. B1-401 (toliau – VMVT Aprašas) (*Žin.*, 2006, Nr. [73-2810](#)).

Supirkėjas, prieš pradėdamas pirkti pieną iš pradedančio tiekti pieną gamintojo, privalo laboratorijos duomenų bazėje patikrinti, ar gamintojas turi savo vardu registruotų karvių ir ar nebuvo nutrauktas šio gamintojo pieno supirkimas pagal šių taisyklių 14 ir 18 punktus. Pieną supirkti galima tik atnaujinus pieno supirkimą, kaip nurodyta šių taisyklių 19 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-922](#), 2011-12-16, Žin., 2011, Nr. 158-7484 (2011-12-24)

7. Pienas superkamas pagal iš anksto supirkėjo nustatytą ir paskelbtą grafiką. Supirkimo laikas turi būti įrašytas į pieno supirkimo ir priskaitymo knygelę.

Pieno supirkimo punktai privalo pieną supirkti dažniau kaip kartą per dieną, jeigu apskaičiuojama, kad superkamo pieno kiekis bus pakankamas šaldytuvo maišyklei įjungti pieno atšaldymui iki reikiamos temperatūros.

8. Pienas sveriamas arba matuojamas jo tūris, perskaičiuojant jį į masę pagal faktinį tankį arba naudojant perskaičiavimo (dauginimo) koeficientą 1,028. Kai pieno nedaug, matuojant pieno tūrį matuokliais arba sveriant pieną, matavimo tikslumas turi būti ne mažesnis kaip 0,1 litro (0,1 kg).

9. Pieno supirkimo metu supirkėjo pasirinktomis dienomis imami mėginiai pieno sudėčiai ir kokybei tirti. Mėginiai atrenkami ir konteineriai plombuojami pagal Pieno mėginių ėmimo ir ruošimo išsiųsti į laboratoriją tvarką (1 priedas).

10. Apmokėjimo už pieno tyrimus tvarką ir tyrimo įkainius nustato Žemės ūkio ministerija.

Visiems privalomiesiems pieno tyrimams paimtų pieno mėginių paruošimo tyrimams ir jų išsiuntimo (pristatymo) į laboratoriją, mėginių taros (indelių, konteinerių), konservantų išlaidas apmoka supirkėjas. Šios išlaidos ir išlaidos už plombas negali būti išskaičiuojamos iš gamintojo.

II. PIENO SUDĖTIES VERTINIMAS

11. Pieno riebalų ir baltymų kiekis nustatomas laboratorijoje ne rečiau kaip tris kartus per mėnesį, ne rečiau kaip po vieną tyrimą laikotarpiais: nuo 1 iki 15 ir nuo 16 iki 31 mėnesio dienos.

Jeigu per įskaitinį tiekimo laikotarpį atliktas vienas pieno sudėties rodiklių (riebalų ir baltymų) tyrimas, jo rezultatai taikomi šiam laikotarpiui. Jeigu per įskaitinį tiekimo laikotarpį atlikti keli pieno sudėties tyrimai, tam laikotarpiui taikomi vidutiniai per šį laikotarpį supirkto pieno riebalų ir baltymų kiekio rodikliai, apskaičiuoti pagal per šį laikotarpį atliktų riebalų ir baltymų tyrimų rodiklių aritmetinius vidurkius, išskyrus šių taisyklių 23, 25 ir 26 punktuose numatytus atvejus.

Faktinis pieno kiekis perskaičiuojamas į bazinį vadovaujantis Žalio pieno kiekio perskaičiavimo pagal bazinius sudėties rodiklius (riebumą ir baltymingumą) į bazinį pieno kiekį metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 67 (Žin., 1998, Nr. [18-440](#)). Laboratorija kartu su pieno sudėties rodikliais kiekvieną kartą pateikia ir perskaičiavimo koeficientą.

Perskaičiavimo koeficientas nustatomas vertinant pieno sudėties tyrimo rezultatų šimtasias procento dalis.

III. PIENO KOKYBĖS VERTINIMAS

12. Supirkimo metu, vadovaujantis Žalio pieno pirminių kokybės rodiklių įvertinimo instrukcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. 3D-303 (Žin., 2006, Nr. [85-3337](#)), nustatomi pirminiai pieno kokybės rodikliai. Inhibitorines medžiagas tiria tam nešališkoje akredituotoje pieno ir pieno produktų tyrimams laboratorijoje apmokytas bei turintis jos išduotą pažymėjimą supirkėjo įgaliotas asmuo ir kiekvieną atliktą tyrimą registruoja pieno supirkimo įmonės patvirtintame žurnale, nurodydamas, koku metodu tirta, tyrimo datą, tyrimą atlikusio asmens vardą ir pavardę. Šiame žurnale pasirašo inhibitorines medžiagas tyres asmuo ir pieno gamintojas ar jo įgaliotas asmuo.

Pienas superkamas, jei pirminiai kokybės rodikliai atitinka nurodytus šių taisyklių 13 punkto lentelėje. Tyrimo dieną pieno supirkimo knygelėje arba važtaraštyje pažymimi pirminiai pieno kokybės rodikliai (jusliniai, temperatūra, tankis ir kt.). Jei pirminiai kokybės rodikliai neatitinka nurodytųjų šių taisyklių 13 punkto lentelėje, pienas neperkamas ir grąžinamas, apie tai pažymint pieno supirkimo ir priskaitymo knygelėje ar surašant neatitikimo aktą.

Pieno supirkimo metu nustačius, kad piene yra inhibitorinių medžiagų, pieno siunta neperkama. Tai turi būti įforminama aktu ir iš tos pačios pieno siuntos paimamas tyrimas inhibitorinėms medžiagoms nustatyti laboratorijoje. Laboratorijoje nustačius inhibitorines medžiagas, pienas vertinamas, kaip nurodyta šių taisyklių 18 punkte, ir už šį papildomąjį laboratorinį tyrimą, pieno mėginio paruošimo papildomajam tyrimui

ir jo išsiuntimo (pristatymo) į laboratoriją, papildomai tiriamo pieno mėginio taros (indelio, konteinerio) išlaidas šiam tyrimui moka gamintojas, o jei inhibitorinių medžiagų nerandama – supirkėjas.

Draudžiama prieš pardavimą pieną apdoroti išcentrinės jėgos įrengimais.

13. Pieno kokybės rodikliai bei jų tyrimo periodiškumas turi atitikti lentelėje nurodytus reikalavimus.

Rodiklio pavadinimas	Norma	Tyrimo periodiškumas	Kas nustato
Pirminiai pieno kokybės rodikliai			
Spalva	Balta arba gelsvo atspalvio	Priimant kiekvieną pieno siuntą	Supirkėjas
Kvapas	Be specifinio pašarų ar kitų medžiagų kvapo. Žiemą ir pavasarį galimas silpnas pašarų kvapas	Priimant kiekvieną pieno siuntą	Supirkėjas
Konsistencija	Vienalytė, nesušaldyta, be gleivių, nuosėdų, baltymų dribsnių, sviesto kruopelių ir mechaninių priemaišų	Priimant kiekvieną pieno siuntą	Supirkėjas
Temperatūra	Pieno pardavimo metu – ne aukštesnė kaip 8 °C, išskyrus atvejus, kai pienas pristatomas per 2 val. po melžimo. Į pieno apdorojimo ir perdirbimo įmones atvežto pieno temperatūra neturi būti didesnė kaip 10 °C	Priimant kiekvieną pieno siuntą, išskyrus atvejus, kai pienas pristatomas per 2 val. po melžimo	Supirkėjas
Skonis	Be specifinio pašarų ar kitų medžiagų skonio. Žiemą ir pavasarį galimas silpnas pašarų prieskonis	Kilus įtarimui	Supirkėjas
Rūgštingumas	Ne didesnis kaip 18 °T	Kilus įtarimui	Supirkėjas
Švarumas	Ne žemesnės kaip I grupės	Kilus įtarimui	Supirkėjas
Tankis	Ne mažesnis kaip 1027 kg/m ³	Kilus įtarimui	Supirkėjas
Neutralizuojančios ir inhibitorinės medžiagos	Turi nebūti	Kilus įtarimui	Supirkėjas
Pieno kokybės rodikliai			
Bendras bakterijų skaičius, ne daugiau kaip tūkst. KSV/ml	100	Ne rečiau kaip du kartus per mėnesį laikotarpiais: nuo 1 iki 15 d. ir nuo 16 iki 31 d.	Laboratorija
Somatinių ląstelių skaičius ne didesnis kaip tūkst. /ml	400	Ne rečiau kaip tris kartus per mėnesį – ne rečiau kaip po vieną tyrimą laikotarpiais: nuo 1 iki 15 d. ir nuo 16 iki 31 d.	Laboratorija

Rodiklio pavadinimas	Norma	Tyrimo periodiškumas	Kas nustato
Inhibitorinės medžiagos	Turi nebūti	Ne rečiau kaip tris kartus per mėnesį – ne rečiau kaip po vieną tyrimą laikotarpiais: nuo 1 iki 15 d. ir nuo 16 iki 31 d.	Laboratorija
Pieno užšalimo temperatūra ne aukštesnė kaip m°C	Minus 515	Ne rečiau kaip vieną kartą per pusmetį	Laboratorija

Pieno kokybės rodiklių vertinimui taikomos šios viršutinės ribos: bendram bakterijų skaičiui 300 tūkst. KSV/ml, somatinių ląstelių skaičiui – 800 tūkst./ml.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

14. Bendras bakterijų skaičius piene įvertinamas pagal per du mėnesius atliktų visų tyrimų geometrinį vidurkį. Somatinių ląstelių skaičius įvertinamas pagal per tris mėnesius atliktų visų tyrimų geometrinį vidurkį. Geometriniams vidurkiams apskaičiuoti naudojami visų per nustatytą laikotarpį atliktų kokybės tyrimų duomenys pagal VMVT gamintojui suteiktą gyvūnų laikymo vietos kodą. Atsiskaitymui už pieną taikomas paskutinis įskaitinį tiekimo laikotarpį apskaičiuotas kokybės tyrimų geometrinis vidurkis.

Jeigu apskaičiuotas pieno bendro bakterijų skaičiaus ar somatinių ląstelių skaičiaus geometrinis vidurkis yra didesnis nei nurodytas šių taisyklių 13 punkte ir jeigu per 3 mėnesius po tyrimų ne mažesniu kaip šių taisyklių 13 punkte nurodytu periodiškumu pienas pagal šiuos rodiklius neatitinka 13 punkto reikalavimų, jo priėmimas nutraukiamas, kai supirkėjas pateikia suvestinius protokolus gamintojui arba kai informacija apie pieno tyrimų rezultatus yra paskelbiama laboratorijos interneto svetainėje. Dėl leidimo atnaujinti pieno supirkimą gavimo gamintojas kreipiasi į VMVT, kaip nurodyta šių taisyklių 19 punkte.

Už laikotarpį (ne ilgesnį kaip 3 mėnesiai), per kurį tiekiamas pienas neatitinka šių taisyklių 13 punkto reikalavimų dėl bendro bakterijų skaičiaus geometrinio vidurkio iki bus pasiektas tinkamas rodiklis, apmokant taikoma 15 proc. nuoskaita nuo kainos.

Jeigu apskaičiuotas pieno somatinių ląstelių skaičiaus geometrinis vidurkis yra didesnis nei nurodytas šių taisyklių 13 punkte, bet faktinių to įskaitinio laikotarpio somatinių ląstelių skaičiaus tyrimo rezultatai yra ne didesni kaip 400 tūkst./ml, nuoskaita netaikoma.

Jeigu apskaičiuojamas pieno somatinių ląstelių skaičiaus geometrinis vidurkis didesnis nei nurodytas šių taisyklių 13 punkte ir to įskaitinio laikotarpio faktinių somatinių ląstelių skaičiaus tyrimų bent vienas tyrimo rezultatas nustatomas didesnis kaip 400 tūkst./ml, už laikotarpį (ne ilgesnį kaip 3 mėnesiai), per kurį nustatytas pienas neatitinka šių taisyklių 13 punkto reikalavimų dėl somatinių ląstelių geometrinio vidurkio iki bus pasiektas tinkamas rodiklis, apmokant taikoma nuoskaita nuo kainos: pirmą ir antrą nuoskaitų taikymo įskaitinį laikotarpį – 10 proc., trečią ir ketvirtą nuoskaitų taikymo įskaitinį laikotarpį – 20 proc., penktą ir šeštą nuoskaitų taikymo įskaitinį laikotarpį – 30 proc. Nuoskaitos už somatines ląsteles pradamos skaičiuoti iš naujo nuo 10 proc., jeigu apskaičiuotas geometrinis vidurkis nors vieną įskaitinį laikotarpį yra mažesnis nei 400 tūkst./ml.

Suvestiniuose protokoluose nurodomas somatinių ląstelių skaičiaus geometrinis vidurkis ir faktinis konkrečią dieną nustatytas somatinių ląstelių skaičiaus tyrimo rezultatas.

Jei pieno supirkimas yra nutraukiamas dėl bendro bakterijų skaičiaus ar somatinių ląstelių skaičiaus du kartus per metus, po antrojo supirkimo atnaujinimo pieno supirkimas yra stabdomas iš karto, kai faktiniai šių rodiklių rezultatai viršija 13 punkte nustatytą ribą, neskaičiuojant geometrinio vidurkio.

Papildyta pastraipa:

Nr. [3D-339](#), 2012-05-11, *Žin.*, 2012, Nr. 56-2807 (2012-05-16)

Nuoskaitos taikomos už kiekvieną pieno kokybės rodiklį atskirai. Keliems rodikliams neatitinkant reikalavimų, nuoskaitos sumuojamos. Nuoskaitos skaičiuojamos nuo kainos, įskaitant mokamus priedus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

15. Atnaujinus pieno pirkimą, geometrinis vidurkis to kokybės rodiklio, dėl kurio buvo nutrauktas pieno supirkimas, pradedamas skaičiuoti iš naujo.

16. Pieno kokybę pagal geometrinį vidurkį vertina laboratorija. Jei geometriniam vidurkiui apskaičiuoti atlikta nepakankamai tyrimų, pieno kokybę įvertinama pagal turimų tyrimų rezultatus.

17. Nustačius, kad pieno užšalimo temperatūra yra aukštesnė negu minus 515 m°C, vienai iš šalių pageidaujant ir per 5 darbo dienas po informacijos apie tyrimų rezultatus gavimo raštiškai kreipiantis į VMVT, atliekamas kontrolinis melžimas pieno natūralumo nustatymui, kurio metu imamas kontrolinis mėginys ūkyje:

17.1. kontrolinis mėginys ūkyje turi būti paimtas ne vėliau kaip per 5 dienas po kreipimosi;

17.2. jei tiriant kontrolinį mėginį nustatoma, kad pieno užšalimo temperatūra yra aukštesnė nei minus 520 m°C, surašomas aktas. Šiuo atveju kainos nuoskaitos netaikomos;

17.3. jei tiriant kontrolinį mėginį nustatoma, kad pieno užšalimo temperatūra yra minus 520 m°C ar žemesnė, arba į VMVT nesikreipiama, už pieną apmokama taikant 10 proc. nuoskaitą nuo nustatytos pieno kainos, bet ne ilgiau kaip tą įskaitinį tiekimo laikotarpį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

18. Priemonės, taikomos dėl inhibitorinių medžiagų piene:

18.1. Supirkėjas, gavęs informaciją iš laboratorijos, kaip nurodyta šių taisyklių 42 punkte, kad piene yra inhibitorinių medžiagų, ne vėliau kaip kitą supirkimo dieną jo supirkimą nutraukia.

Tuo atveju, kai inhibitorinės medžiagos randamos tik vienu iš šių taisyklių 18.8 punkte nurodytų testų, suvestiniame protokole nurodoma „įtariama“ ir pieno supirkimas nenutraukiamas, o laboratorija papildomai ištiria bei protokole ir suvestiniame protokole pateikia šio mėginio riebalų, baltymų, laktozės ir somatinių ląstelių skaičiaus tyrimų rezultatus. Pieno gamintojas privalo išsiaiškinti įtarimo dėl inhibitorinių medžiagų piene priežastį ir šalinti trūkumus.

Kito planinio inhibitorinių medžiagų tyrimo metu nors vienu iš šių taisyklių 18.8 punkte nurodytu testu nustačius, kad piene yra inhibitorinių medžiagų, suvestiniame protokole nurodoma „rasta“ ir laboratorija ištiria bei protokole ir suvestiniame protokole pateikia to mėginio riebalų, baltymų, laktozės ir somatinių ląstelių tyrimų rezultatus, o pieno supirkimas, gavus informaciją iš laboratorijos, ne vėliau kaip kitą supirkimo dieną nutraukiamas.

Už papildomus šiame punkte nurodytus pieno sudėties ir somatinių ląstelių skaičiaus tyrimus moka gamintojas. Į šių tyrimų rezultatus neatsižvelgiama atsiskaitant už pieną.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-339](#), 2012-05-11, Žin., 2012, Nr. 56-2807 (2012-05-16)

18.2. Nutraukus pieno supirkimą dėl inhibitorinių medžiagų, nuo pieno supirkimo nutraukimo iki paskutinio neigiamo tyrimo (kai inhibitorinių medžiagų nebuvo rasta), bet ne ilgiau kaip 15 dienų, gamintojui taikomos nuoskaitos nuo pieno supirkimo kainos:

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-339](#), 2012-05-11, Žin., 2012, Nr. 56-2807 (2012-05-16)

18.2.1. jei inhibitorinės medžiagos nustatomos pirmą kartą – 10 proc.;

18.2.2. jei inhibitorinės medžiagos nustatomos antrą kartą per 3 kalendorinius mėnesius – 20 proc.;

18.2.3. jei inhibitorinės medžiagos nustatomos trečią kartą ir daugiau per 12 kalendorinių mėnesių – 20 proc., ir supirkėjas turi teisę iš karto nutraukti pieno pirkimo–pardavimo sutartį.

18.3. Apie inhibitorinių medžiagų pakartotinį nustatymą per trijų ar dvylikos kalendorinių mėnesių laikotarpį pažymima suvestiniuose protokoluose ir duomenų bazėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

18.4. Supirkėjas tiria inhibitorines medžiagas kiekvienoje supirkto pieno pienovežio talpykloje patvirtintais metodais. Nustačius inhibitorines medžiagas supirktame piene, esančiame pienovežio talpykloje, ir tai patvirtinus įgaliotoje laboratorijoje, toks pienas nustatyta tvarka sunaikinamas.

18.5. Supirkėjui atsekamumo būdu nustačius pieno gamintoją, savo parduotu pienu su inhibitorinėmis medžiagomis sugadinusį visą pienovežio talpykloje esantį pieną, tam gamintojui nuo paskutinio neigiamo tyrimo iki pieno supirkimo nutraukimo, bet ne ilgiau kaip 15 dienų, taikomos nuoskaitos nuo pieno supirkimo kainos:

18.5.1. jei inhibitorinės medžiagos nustatomos pirmą kartą – 20 proc.;

18.5.2. jei inhibitorinės medžiagos nustatomos antrą kartą per 3 kalendorinius mėnesius – 40 proc.;

18.5.3. jei inhibitorinės medžiagos nustatomos trečią kartą ir daugiau per 12 kalendorinių mėnesių – 40 proc. nuoskaita ir supirkėjas turi teisę iš karto nutraukti pieno pirkimo–pardavimo sutartį.

Be to, šiam gamintojui neapmokama už tą pieną, kuriame buvo nustatytos inhibitorinės medžiagos. Patirtus nuostolius už sugadintą žaliavą turi padengti pieno gamintojas, pardavęs inhibitorinėmis medžiagomis užterštą pieną. Jei nepavyksta susitarti, žalos atlyginimas sprendžiamas teisės aktų nustatyta tvarka.

18.6. Apie sugadinto pieno naikinimo vietą ir laiką pranešama teritorinei VMVT ir gamintojui, kurio pienas, užterštas inhibitorinėmis medžiagomis, sugadino talpyklos pieną.

18.7. Jeigu inhibitorinių medžiagų rasta pirmoje pristatytoje pieno siuntoje, kaip nurodyta šių taisyklių 6 punkte, iki pieno supirkimo nutraukimo apmokama taikant 20 proc. nuoskaitą nuo kainos.

18.8. Inhibitorinės medžiagos piene tiriamos LPT ir LPT 2 testais. Jeigu supirkėjas pageidauja (kreipiasi raštu į laboratoriją), inhibitorinių medžiagų tyrimas gali būti atliktas papildomai kitais jautresniais testais. 18.1, 18.2, 18.5, 18.7 ir 18.9 punktuose numatytos sankcijos dėl inhibitorinių medžiagų taikomos tada, kai inhibitorinių medžiagų tyrimų rezultatai, nustatyti tais metodais, kurių jautrumas nėra didesnis nei leistinos inhibitorinių medžiagų maksimalios ribos, nustatytos 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 470/2009, nustatytame Bendrijos farmakologiškai aktyvių medžiagų leistinų liekanų kiekių nustatymo gyvūninės kilmės maisto produktuose tvarką, panaikinančiame Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2377/90 ir iš dalies keičiančiame Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/82/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 726/2004 (OL 2009 L 152, p. 11). Ištyrus inhibitorines medžiagas kiekybiniu LC-MS-MS metodu, pieno gamintojui taikomos numatytos sankcijos tada, kai tyrimo rezultatai rodo piene esant konkrečios inhibitorinės medžiagos virš leistinos maksimalios ribos.

18.9. Dėl leidimo atnaujinti pieno supirkimą gavimo gamintojas kreipiasi į VMVT, kaip nurodyta šių taisyklių 19 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-339](#), 2012-05-11, Žin., 2012, Nr. 56-2807 (2012-05-16)

19. Nutraukus pieno pirkimą pagal šių taisyklių 14 ir 18 punktuose nurodytą pagrindą, pieno supirkėjas ar jo įgaliotas asmuo surašo pieno supirkimo nutraukimo aktą, kuriame įrašo pieno supirkimo nutraukimo priežastį ir datą bei nurodo vardą, pavardę, pareigas ir pasirašo. Akte nurodoma pieno gamintojo, kuriam nutraukiamas pieno supirkimas, vardas, pavardė ir gamintojas pasirašo. Pieno pirkimas atnaujinamas, kai gamintojas, atlikęs VMVT Apraše nustatytas procedūras, pateikia VMVT išvadas, leidžiančias toliau parduoti pieną, ir tyrimų protokolą iš laboratorijos apie tyrimo pieno supirkimo atnaujinimui rezultatus. Šiems tyrimams mėginis paima supirkėjas iš pristatyto į pieno supirkimo punktą pieno arba tiesiogiai iš ūkio. Šiuo atveju išlaidas, nurodytas šių taisyklių 21 punkte, apmoka gamintojas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

IV. PAPILDOMIEJI TYRIMAI

20. Papildomieji mėginiai (dažnesniu negu numatyta šių taisyklių 11 ir 13 punktuose nurodytu periodiškumu) pieno sudėčiai ir kokybei ištirti imami gamintojo, supirkėjo ar VMVT iniciatyva.

Jeigu VMVT iniciatyva imami papildomieji mėginiai pagal iš pieno gamintojų gautą raštišką registruotą skundą, VMVT atstovai gali mėginius laboratorijos atstovui pristatyti patys. Šiuo atveju išlaidas, nurodytas šių taisyklių 21 punkte, apmoka supirkėjas.

21. Už papildomuosius pieno tyrimus, pieno mėginių paruošimo papildomiesiems tyrimams ir jų išsiuntimo (pristatymo) į laboratoriją, papildomai tiriamų pieno mėginių taros (indelių, konteinerių), konservantų išlaidas apmoka juos inicijavusi pusė, išskyrus šių taisyklių 12 ir 20 punktuose numatytus atvejus.

22. Gamintojui raštu kreipiantis į supirkėją dėl papildomųjų pieno sudėties ar kokybės tyrimų atlikimo, supirkėjas privalo per tą įskaitinį laikotarpį, kai kreipiasi gamintojas, paimti, paruošti ir perduoti mėginius laboratorijos atstovui arba, pageidaujant gamintojui, perduoti mėginius jam pačiam pristatyti į laboratoriją.

23. Supirkėjas pagal supirkėjo įgalioto asmens raštišką pranešimą gali arba gamintojo raštišku prašymu privalo paimti papildomuosius mėginius pieno sudėčiai ištirti, jeigu to paties gamintojo pieno sudėties rodikliai skiriasi nuo prieš tai tirtu mėginio nustatytųjų daugiau kaip 0,8 proc. riebalų ar 0,4 proc. baltymų. Šiuo atveju vietoj tos dienos rezultato, kai buvo nustatytas nurodytas rodiklių skirtumas, įskaitomas papildomojo tyrimo rezultatas. Jeigu yra gamintojo raštiškas prašymas arba supirkėjo įgalioto asmens raštiškas pranešimas dėl papildomojo mėginio paėmimo, o įskaitinis laikotarpis baigėsi ir galimybės tą įskaitinį laikotarpį paimti papildomąjį mėginį nebėra, tos dienos, kai pieno sudėties rodiklis skyrėsi nuo ankstesniojo nurodytuoju dydžiu, rodiklis apskaičiuojamas pagal paskutinio ir priešpaskutinio tyrimo rezultatų aritmetinį vidurkį, kuris laikomas galutiniu paskutinio tyrimo rezultatu.

24. Pieno sudėties papildomųjų tyrimų rezultatai (išskyrus šių taisyklių 25 ir 26 punktuose numatytus atvejus) taikomi įskaitiniam laikotarpiui, kaip nurodyta 11 punkte.

Bendro bakterijų skaičiaus ir somatinių ląstelių skaičiaus papildomųjų tyrimų duomenys įtraukiami į geometrinio vidurkio apskaičiavimą bendra tvarka (išskyrus šių taisyklių 25 ir 26 punktuose numatytus atvejus). Atliekant užšalimo temperatūros papildomąjį tyrimą, už pieną atsiskaitoma pagal šio tyrimo rezultatą nuo mėginio paėmimo tyrimui datos iki įskaitinio tiekimo laikotarpio pabaigos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

25. Kai abejojama dėl pieno kokybės ar sudėties rodiklių, gamintojas ar supirkėjas, gavęs informaciją apie tyrimų rezultatus ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo šios informacijos gavimo 40 ir 41 punktuose nurodytais terminais, gali raštu kreiptis į VMVT dėl tyrimo rezultato anuliovimo. VMVT, Pieno sudėties ir kokybės rodiklių vertinimo ir nagrinėjimo komisijos darbo reglamentu nustatyta tvarka, patvirtinta VMVT direktoriaus 2010 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. B1-382 „Dėl pieno sudėties ir kokybės rodiklių vertinimo ir nagrinėjimo komisijos sudarymo ir pieno sudėties ir kokybės vertinimo ir nagrinėjimo komisijos darbo reglamento patvirtinimo“ (*Žin.*, 2010, Nr. [130-6677](#)), informuoja laboratoriją ir supirkėją ar gamintoją apie priimtą sprendimą. Jei tyrimų duomenys anuliuojami, už pieną turi būti atsiskaityta pagal perskaičiuotus rezultatus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

Nr. [3D-922](#), 2011-12-16, *Žin.*, 2011, Nr. 158-7484 (2011-12-24)

26. Pagal laboratorijai ir supirkėjui išsiųstą VMVT rašytinį pranešimą, kuriame nurodytos pagrįstos tyrimų anuliovimo priežastys, prieš tai buvę pieno sudėties ir kokybės tyrimų duomenys anuliuojami ir bendro bakterijų bei somatinių ląstelių skaičiaus rodikliai neįtraukiami į geometrinio vidurkio apskaičiavimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

27. Jeigu į laboratoriją atsiunčiamas netinkamas tyrimui mėginys arba dėl kurių nors pateisinamų priežasčių (nenugalimos jėgos aplinkybių ar kt.) laboratorijoje negalėjo būti atliktas pieno sudėties ir kokybės tyrimas, supirkėjas tą įskaitinį laikotarpį privalo paimti mėginius tyrimams. Jeigu įskaitinis laikotarpis baigėsi ir galimybės tą įskaitinį laikotarpį paimti mėginį nebėra, pieno sudėtis vertinama pagal

paskutinio ir prieš jį nustatyto (priešpaskutinio) tyrimo rezultatų aritmetinį vidurkį, o bendro bakterijų skaičiaus ir somatinių ląstelių skaičiaus rodikliams taikomas paskutinis apskaičiuoto atitinkamo rodiklio geometrinis vidurkis.

Laboratorijai pagal gautus pieno mėginių inhibitorinių medžiagų arba bendro bakterijų skaičiaus, arba užšalimo temperatūros tyrimų rezultatus ir papildomai atliktus šių mėginių riebalų, baltymų, laktozės bei somatinių ląstelių skaičiaus tyrimus nustatčius, kad tyrimams buvo atsiųsti vienodos sudėties pieno mėginiai (vienodos sudėties mėginių skaičius turi būti ne mažesnis kaip 4), suvestiniame protokole šie mėginiai pažymimi simboliu „F“ (falsifikuotas) ir protokole bei suvestiniame protokole pateikiama šių mėginių sudėtis ir somatinių ląstelių skaičius.

Už papildomus šiame punkte nurodytus pieno sudėties ir somatinių ląstelių skaičiaus tyrimus moka supirkėjas. Į šių tyrimų rezultatus neatsižvelgiama atsiskaitant už pieną.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

Nr. [3D-339](#), 2012-05-11, *Žin.*, 2012, Nr. 56-2807 (2012-05-16)

V. SUPERKAMO PIENO APSKAITA

28. Superkamo pieno apskaita tvarkoma pagal nustatytos formos pirkimo–pardavimo dokumentus.

29. Iš fizinių asmenų, išskyrus tuos, iš kurių pienas superkamas tiesiogiai iš ūkio, superkamo pieno apskaitos dokumentai yra: pieno supirkimo ir priskaitymo knygelė bei pieno pirkimo apskaitos žurnalas.

30. Pieno supirkimo ir priskaitymo knygelę gamintojui išduoda supirkėjas. Jos registruojamos įrištame, numeruotais lapais, vyr. finansininko (arba vadovo) pasirašytame, antspauduotame pieno supirkimo ir priskaitymo knygelių išdavimo registracijos žurnale.

31. Pieno supirkimo ir priskaitymo knygelėse supirkimo dienomis žymimas faktinis nupirkto pieno kiekis litrais (jei pienas perkamas matuojant tūrį) ir kilogramais (pieno kiekis, perskaičiuotas iš tūrio į masę arba pasvertas). Jei iš gamintojo pienas nebuvo nupirtas dėl pirminių kokybės rodiklių neatitikimo, pieno supirkimo ir priskaitymo knygelėje tą dieną rašoma „Gražinta“, nurodant gražinimo priežastį (rūgštingumas, švarumas, skonis ar kitos).

32. Pieno supirkimo ir priskaitymo knygelėse supirkėjas pažymi per įskaitinį tiekimo laikotarpį iš gamintojo supirkto pieno riebumą, baltymingumą, faktinį pieno kiekį, kokybės rodiklius pagal laboratorijos duomenis. Įrašai atliekami ne vėliau kaip per 7 dienas po įskaitinio tiekimo laikotarpio pabaigos.

33. Pieno pirkimo apskaitos žurnalą pildo supirkėjas. Apskaitos žurnalas turi būti įrištas arba susegtas metalinėmis sankabėlėmis, numeruotais lapais, vyr. finansininko (arba vadovo) pasirašytas ir antspauduotas. Žurnale turi būti surašytos gamintojų pavardės ir kodai, atitinkantys klįjuojamus ant pieno mėginių indelių.

34. Pieno pirkimo apskaitos žurnale įrašomas tik faktinis supirkto pieno kiekis (kilogramais). Iš laboratorijos gauti suvestiniai protokolai yra privalomi apskaitos žurnalo priedai, kurie gali būti saugomi elektroniniu arba popieriniu formatu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

35. Pieno pirkimas iš gamintojų – juridinių ir fizinių asmenų, iš kurių pienas superkamas tiesiogiai iš ūkio, įforminamas išrašant važtaraštį, kurio viena kopija lieka gamintojui, kita supirkėjui, o trečia – vežėjui. Jeigu pienas vežamas pieno supirkimo įmonės transportu, važtaraštis gali būti paliekamas tik supirkėjo įgaliotam asmeniui (vairuotojui), o gamintojui vietoj važtaraščio galima daryti įrašus pieno perdavimo–priėmimo žurnale.

Žurnalas turi būti įrištas arba susegtas metalinėmis sankabėlėmis, numeruotais lapais, antspauduotas bei pasirašytas gamintojo arba finansininko (ar vadovo), jei gamintojas yra juridinis asmuo.

36. Važtaraštyje, pasirašytame gamintojo, ir pieno perdavimo–priėmimo žurnale, kuriame kaskart priimdamas pieną pasirašo supirkėjo įgaliotam asmuo, turi būti nurodytas faktinis pieno kiekis, pieno priėmimo laikas ir, jei yra nustatyta, sudėties ir/arba kokybės rodikliai. Be šių įrašų, pieno perdavimo–priėmimo žurnale turi būti nurodytas važtaraščio, kuris lieka supirkėjo įgaliotam asmeniui, numeris.

37. Atsiskaitymui už kiekvieną mėnesį patiektą pieną įforminti fiziniams ir juridiniams asmenims išrašomos PVM sąskaitos faktūros ar sąskaitos faktūros. Jose turi būti nurodyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (Žin., 2002, Nr. [35-1271](#); 2004, Nr. [17-505](#)) 80 straipsnyje nustatyti rekvizitai ir gali būti nurodyti papildomi rekvizitai, vadovaujantis Papildomų rekvizitų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitose faktūrose, sąskaitose faktūrose ir kituose žemės ūkio produkcijos pirkimo dokumentuose sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-80 (Žin., 2004, Nr. [33-1077](#), Nr. [126-4543](#); 2007, Nr. [2-89](#)). Šiuos dokumentus supirkėjas juridiniams asmenims ir fiziniams asmenims, iš kurių pienas superkamas tiesiogiai iš ūkio, išrašo pagal pieno važtaraščių, o fiziniams asmenims, iš kurių pieną stacionariuose punktuose priima supirkėjas, – pagal pieno pirkimo apskaitos žurnalo duomenis.

38. Pieno apskaitos dokumentai saugomi buhalterinės apskaitos dokumentams teisės aktais nustatytais terminais.

Gamintojas pieno apskaitos dokumentus (pieno supirkimo ir priskaitymo knygeles ar važtaraščius ar pieno perdavimo–priėmimo žurnalus, PVM sąskaitas faktūras ar sąskaitas faktūras) turi saugoti ne trumpiau kaip trejus metus nuo tų metų, kuriais jie buvo sudaryti, pabaigos.

VI. PIENO KAINOS APSKAIČIAVIMAS IR ATSISKAITYMAS UŽ PIENĄ

39. Už gamintojo parduotą pieną apmokama pieno pirkimo–pardavimo sutartyje, atitinkančioje Tipinės pieno pirkimo–pardavimo sutarties sąlygų reikalavimus, nustatyta tvarka.

Už supirktą pieną atsiskaitoma pagal laboratorijos tyrimų duomenis.

VII. INFORMAVIMAS APIE TYRIMO REZULTATUS

40. Laboratorija ne vėliau kaip po 3 darbo dienų nuo mėginių atvežimo pateikia supirkėjui suvestinį protokolą, o elektroniniu būdu – ne vėliau kaip po 2 parų, kai mėginiai vežami pagal suderintą grafiką. Tyrimo protokolai ir suvestiniai protokolai negali būti taisomi, tikslinami ir kitaip keičiami. Laboratorijoje atliktų tyrimų duomenys, tyrimų protokolai ir suvestiniai protokolai, pagal gamintojų kodus pateikiami laboratorijos interneto svetainėje ne vėliau kaip po 2 darbo dienų nuo mėginių atvežimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

41. Suvestinį protokolą supirkėjas pateikia gamintojui susipažinti ne vėliau kaip per dvi dienas po jo gavimo iš laboratorijos. Suvestiniai protokolai yra saugomi pieno supirkimo punktuose prienamose vietose ne mažiau kaip tris mėnesius. Supirkėjas gali neteikti spausdintų suvestinių protokolų gamintojui, kurio pienas yra superkamas tiesiai iš ūkio, šiam raštiškai sutikus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

42. Laboratorija, nustačiusi, kad piene yra inhibitorinių medžiagų, po mėginio tyrimo rezultato užfiksavimo duomenų bazėje elektroniniu būdu arba, supirkėjui pateikus reikiamus duomenis, SMS žinutėmis informuoja supirkėją, kuris gautą informaciją registruoja ir praneša gamintojui.

VIII. REIKALAVIMAI GAMINTOJAMS

43. Gamintojas privalo parduodamą pieną paruošti pagal reglamente (EB) Nr. 853/2004 ir šiose taisyklėse nustatytus reikalavimus ir sutartą pieno kiekį pristatyti laiku į pieno supirkimo vietą, vykdyti kitus sutarties su supirkėju bei teisės aktais nustatytus reikalavimus.

Gamintojas turi būti žemės ūkio valdos valdytojas arba partneris, turėti melžiamų karvių, įregistruotų Gyvulių registre savo vardu, melžiančių ir pieną apdorojančių asmenų medicines knygeles.

Gamintojas, parduodantis pieną iš ūkio, kai pagal jo turimų matavimo prietaisų rodmenis yra atsiskaitoma už pieną, atsako už šių prietaisų metrologinę patikrą, jei pieno pirkimo–pardavimo sutartyje nėra numatyta kitaip.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-347](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 47-2236 (2011-04-21)

Nr. [3D-195](#), 2012-03-26, Žin., 2012, Nr. 37-1842 (2012-03-29)

IX. REIKALAVIMAI SUPIRKĖJAMS

44. Supirkėjas privalo užtikrinti: pieno pirminių kokybės rodiklių ištyrimą tinkamais metodais, pieno kiekio teisingą įvertinimą ir turimų pieno kiekio matavimo prietaisų metrologinę patikrą, pieno priėmimą laiku pagal grafiką, tinkamą pieno mėginių paėmimą šiose taisyklėse nurodytu periodiškumu, paruošimą, laikymą, gabenimą ir išsaugojimą iki išsiuntimo į laboratoriją, lydimųjų dokumentų teisingą pildymą, konteinerių plombavimą, pieno apskaitos dokumentų teisingą išdavimą ir pildymą, mėginių atpažinimo etikečių panaudojimo kontrolę, atsiskaitymą už supirktą pieną pagal sutartyje nustatytą kainą ir numatytą laiką, kitų sutarties su gamintoju reikalavimų vykdymą, operatyvų gamintojo informavimą apie laboratorijos tyrimo rezultatus bei apie pieno gamintojo duomenų neįtraukimą į VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – Centras) Gyvulių registro centrinę duomenų bazę (kai apie tai pažymėta tyrimų protokole), gamintojų supažindinimą su aktualia informacija, pateikiama suvestiniuose protokoluose (ši informacija turi būti pieno supirkimo vietose), sutarties su laboratorija ir Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos reikalavimų bei kitų teisės aktais nustatytų reikalavimų vykdymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

Nr. [3D-195](#), 2012-03-26, *Žin.*, 2012, Nr. 37-1842 (2012-03-29)

X. REIKALAVIMAI ĮGALIOTAJAI LABORATORIJAI

45. Laboratorija privalo:

45.1. būti nešališka ir akredituota pagal standarto LST EN ISO/IEC 17025 reikalavimus tyrimų įstaiga, turinti juridinio asmens statusą. Ji privalo būti akredituota visiems reglamente (EB) Nr. 853/2004 ir šiose taisyklėse nurodytiems pieno sudėties ir kokybės tyrimams;

45.2. laiku teikti supirkėjui ir gamintojui informaciją apie tyrimo rezultatus, užtikrinti sutarties su supirkėju reikalavimų vykdymą;

45.3. nuolat informuoti VMVT apie netipinių pieno mėginių iš supirkėjo pateikimą (informuojamas ir supirkėjas), tyrimų atlikimo periodiškumo nesilaikymą, atpažinimo kodų nepateikimą, tyrimų atlikimo nutraukimą supirkėjams bei priežastis, pieno mėginių pateikimo grafiko nesilaikymą;

45.4. atspausdinti etiketes su pieno gamintojo atpažinimo numeriu ir tvarkyti jų apskaitą;

45.5. parduoto pieno tyrimų rezultatų neišduoti tiems pieno gamintojams, kurie neįtraukti į Gyvulių registro centrinę duomenų bazę, išskyrus gamintojo mirties atvejį, ir apie tai pažymėti suvestiniame protokole bei duomenų analizės programose, skirtose pieno gamintojams, supirkėjams, Žemės ūkio ministerijai, Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos ir VMVT;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

45.6. nuolat tvarkyti ir atnaujinti duomenis laboratorijos duomenų bazėse, rengti ir tvarkyti duomenų analizės programas, skirtas pieno gamintojams, supirkėjams, Žemės ūkio ministerijai, Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos ir VMVT.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-922](#), 2011-12-16, *Žin.*, 2011, Nr. 158-7484 (2011-12-24)

46. Laboratorija turi turėti:

46.1. transportą su šaldymo įranga pieno mėginiams gabenti ir tinkamas patalpas mėginiams laikyti iki tyrimo (4 ± 2 °C);

46.2. šiuolaikišką rutininę įrangą, įteisintą nustatyta tvarka tirti superkamo pieno sudėties ir kokybės rodiklius (riebalų ir baltymų kiekį, somatinių ląstelių skaičių, bendrą bakterijų skaičių, pieno užšalimo temperatūrą ir inhibitorines medžiagas). Įprastinių pieno sudėties ir kokybės tyrimo metodų tikslumas laboratorijoje turi būti užtikrintas pamatiniais fizikiniais, cheminiais ir mikrobiologiniais metodais, paskelbtais tarptautiniuose standartuose. Laboratorija ne rečiau kaip 1 kartą per 3 mėnesius turi dalyvauti tarptautiniuose tarplaboratoriniuose palyginamuosiuose tyrimuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

47. Laboratorijoje privalo veikti kokybės vadybos sistema, atitinkanti LST EN ISO/IEC 17025 reikalavimus ir užtikrinanti tikslų visų tyrimų atlikimą, kompiuterinė laboratorijos darbo ir informacijos valdymo sistema, apimanti mėginių registravimą, tyrimų eigos tikrinimą, duomenų apdorojimą, vidinę laboratorijos kokybės kontrolę, tyrimo ir suvestinių protokolų paruošimą, tyrimų duomenų analizę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

48. Laboratorija turi vykdyti kitus teisės aktuose ir sutartyse su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, pieno supirkimo įmonėmis nustatytus reikalavimus.

XI. PIENO SUPIRKIMO TVARKOS KONTROLĖ

49. Supirkimą reglamentuojančių dokumentų vykdymo kontrolę atlieka įgaliotos institucijos pagal savo kompetenciją.

50. Pieno tyrimo sistemos priežiūrą pagal nustatytą tvarką vykdo VMVT.

51. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

*Nauja 1 priedo redakcija
Galioja nuo 2010 m. sausio 1 d.
Nr. [3D-963](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 149-6669 (2009-12-17)*

Pieno supirkimo taisyklių
1 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2009 m. gruodžio 10 d.
įsakymo Nr. 3D-963 redakcija)

PIENO MĖGINIŲ ĖMIMO IR RUOŠIMO SIŪSTI Į LABORATORIJĄ TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mėginiai tyrimui imami supirkimo vietose pagal šių taisyklių ir laboratorijos nustatytą tvarką. Mėginio tara, laboratorijos suteiktas atpažinimo kodas, konteinerio plomba, mėginio tūris ir naudojami konservantai turi atitikti šios tvarkos ir laboratorijos techninius reikalavimus.

Mėginiai paruošiami ir pristatomi į laboratoriją ne ilgiau kaip per 24 valandas po mėginio paėmimo laikantis suderinto mėginių pateikimo grafiko.

II. MĖGINIUS IMANTIS PERSONALAS

2. Mėginius ima atsakingi įmonės darbuotojai, turintys terminuotą VMVT išduotą kvalifikacinį pažymėjimą. Jų darbą kontroliuoja VMVT. Pieno priėmimo ir mėginių paėmimo metu privalo dalyvauti gamintojai ar jų įgalioti atstovai (komisijos). Mėginių perdavimo įgaliotam laboratorijos atstovui metu gali dalyvauti gamintojai ar jų įgalioti atstovai (komisijos).

III. MĖGINIŲ ĖMIMO PRIEMONĖS

3. Mėginių ėmimo priemonės turi būti pagamintos iš nerūdijančio plieno arba kitos tinkamos tokio pat stiprumo medžiagos, kuri nesukelia mėginio pokyčių, galinčių turėti įtakos tyrimo rezultatams. Jos turi būti tvirtos, kad nesideformuotų, ir pakankamai lengvos, kad mėginį imantis asmuo galėtų lengvai sukioti. Mėginių ėmimo priemonės turi būti švarios ir sausos. Visi paviršiai turi būti lygūs ir be įtrūkių. Mėginių ėmimo mikrobiologiniams tyrimams priemonės turi būti sterilios, išskyrus atvejus, kai rutininis būdu naudojant tam tikrą tyrimo įrangą tiriamas konservuotas mėginys. Tais atvejais, kai naudojamos automatinės ar pusiau automatinės mėginių ėmimo priemonės (prietaisai, įtaisai ar pan.), jos turi būti išbandytos praktiškai ir reguliariai tikrinamos.

3.1. Mėginių ėmimo mikrobiologiniams tyrimams priemonės, kai rutininis būdu tiriamas konservuotas mėginys, paruošiamos pagal LST EN ISO 707 standarto 5.1.2 punkte nurodytus reikalavimus arba šiais būdais:

3.1.1. dezinfekuojuojant natrio hipochlorito tirpalu (200 mg/l aktyvaus chloro) arba jodoforno tirpalu (nuo 40 mg/l iki 50 mg/l aktyvaus jodo), arba kita dezinfekcijos priemone, arba įmerkiant ne trumpiau kaip 30 s į ne žemesnės kaip 85 °C temperatūros vandenį, kuris nuo paviršiaus pašalinamas, pavyzdžiui, nukratant;

3.1.2. prieš imant mėginį, mėginių ėmimo priemonės perskalaujamos tiriamuoju pienu.

3.2. Mėginių ėmimo priemonės yra šios:

3.2.1. nardinamosios maišyklės ir maišytuvai.

Nardinamųjų maišyklių ir maišytuvų maišymo plotas didelėse talpyklose turėtų būti toks, kad sujudintų visą pieną, bet nesukeltų daug putų. Šios priemonės turi būti tokios formos, kad nebraukytų vidinio taros paviršiaus.

Pienui maišyti kibiruose ar bidonuose naudojamą nardinamąją maišyklę sudaro 150 mm skersmens diskas, perforuotas šešiomis 12,5 mm skersmens skylėmis. Disko centras pritvirtintas prie metalinio strypo, kurio kitame gale yra kilpos pavidalo rankena. Strypas kartu su rankena turi būti ne trumpesnis kaip vieno metro.

Didesnių talpyklų nardinamoji maišyklė susideda iš ne trumpesnio kaip 2 m strypo ir prie jo pritvirtinto 300 mm skersmens disko, perforuoto 12 skylių, kurių kiekvienos skersmuo 30 mm.

Didelių indų arba talpyklų, automobilių ir geležinkelio cisternų turiniui sumaišyti patartina naudoti mechaninius maišytuvus;

3.2.2. samčiai.

Mėginiai gali būti imami samčiais, pritvirtintais prie nelanksčios, ne trumpesnės kaip 150 mm rankenos. Samčio talpa – ne mažesnė kaip 50 ml;

3.2.3. vamzdeliai.

Mėginiai gali būti imami ir metaliniu 7–9 mm vidinio skersmens cilindro formos vamzdeliu. Jis lėtai nuleidžiamas į indo dugną taip, kad vamzdelis prisipildytų pieno iki inde esančio lygio. Viename supirkimo punkte turi būti naudojami tik to paties skersmens vamzdeliai.

IV. MĖGINIŲ TARA

4. Mėginių tara turi atitikti laboratorijos techninius reikalavimus. Vienkartinio naudojimo mėginių indeliai turi būti tinkami mikrobiologinių tyrimų mėginiams paimti ir turi būti pagaminti iš sertifikuotos pirminės žaliavos.

Pieno mėginiai imami į laboratorijos vienkartinius pieno mėginių indelius. Už visus indelius laboratorijai apmoka supirkėjai. Tais atvejais, kai už indelius pagal šių taisyklių 12 ir 21 punktus moka gamintojai, supirkėjai šias lėšas išskaičiuoja iš gamintojų.

5. Ištyrus pieno mėginius, vienkartiniai mėginių indeliai laboratorijoje susmulkinami (supresuojami), siekiant išvengti pakartotinio jų panaudojimo galimybes. Susmulkintų (supresuotų) vienkartinių pieno mėginių indelių laužas grąžinamas pieno supirkimo įmonei arba perduodamas kitur, kaip tai numatyta su pieno supirkimo įmonėmis sudarytose sutartyse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-922](#), 2011-12-16, *Žin.*, 2011, Nr. 158-7484 (2011-12-24)

V. MĖGINIŲ ATRINKIMO TVARKA

6. Prieš imant mėginius pienas turi būti gerai išmaišytas rankiniu ar mechaniniu būdu, siekiant gauti reprezentatyvų visos siuntos mėginį. Maišymas priklauso nuo:

- 6.1. pieno tūrio talpykloje;
- 6.2. talpyklos formos ir talpos;
- 6.3. pieno temperatūros;
- 6.4. laiko, kurį pienas buvo nejudinamas.

Mėginys turi būti paimtas tik išmaišius, kol pienas dar juda. Mėginio imama ne mažiau kaip 2/3 indelio talpos, kad jo užtektų tyrimui ir kad mėginį prieš tyrimą būtų galima gerai išmaišyti. Indelis neturi būti labai pilnas, nes gali nusilaistyti nusistoję riebalai.

7. Pieno sudėties ir kokybės tyrimui imamas vienkartinis pieno mėginys pagal laboratorijos techninius reikalavimus.

8. Jei pieno siunta pristatoma keliuose induose, sudaromas jungtinis mėginys proporcingai pieno tūriui.

9. Kai tuo pačiu metu skirtingiems tyrimams imama keletas mėginių, tai mėginys mikrobiologiniams tyrimams turi būti imamas pirmas.

10. Mėginiai pieno riebalų, baltymų, somatinių ląstelių kiekiui, bendram bakterijų skaičiui ir pieno užšalimo temperatūrai nustatyti konservuojami pieno supirkimo vietose iš karto po paėmimo konservantais, nurodytais laboratorijos techniniuose reikalavimuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, *Žin.*, 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

VI. MĖGINIŲ ĖMIMAS

11. Mėginių ėmimas iš bidono ir kibiro

Atsargiai panerti nardinamąją maišyklę į pieno bidoną, saugant, kad pienas nenusilaistytų, leisti ją iki dugno ir greitai traukti į viršų, sukeliant skysčio maišymą iš apačios į viršų. Šiais aukštytyn žemyn judesiais pienas gerai išmaišomas, prie bidono kaklelio nepaliekant prilipusių pieno riebalų. Imant mėginį iš kibiro, pienas rūpestingai išmaišomas mentele arba nardinamąją maišyklę.

12. Mėginių ėmimas iš svėrimo vonios

Tinkamas mėginys paimamas tuomet, kai pienas gerai išmaišomas svėrimo vonioje. Iš dalies tai atliekama pilant pieną į svėrimo indą. Išmaišymo lygis priklauso nuo indo formos ir pylimo būdo. Svarbu dar pamaišyti rankiniu ar mechaniniu būdu, kad vienodai pasiskirstytų riebalai.

13. Mėginių ėmimas iš pieno atšaldymo vonių ar talpyklų ūkyje

Pienas maišomas mechaniškai, kol pasiekiamas homogeniškumas (mažiausiai 5 min.). Jeigu talpykloje įrengta periodinė, programuota pagal laiką maišymo sistema, mėginiai gali būti imami pamaišius 1–2 min. Jeigu talpykloje pieno yra mažiau nei 15% jos talpos, maišoma rankiniu būdu.

14. Mėginių ėmimas iš sekcijinių talpyklų

Jeigu pienas yra keliose talpyklose (ar jos sekcijose), mėginys pirminiams kokybės rodikliams nustatyti (kilus įtarimui) imamas iš kiekvienos talpyklos, prieš tai išmaišius. Jeigu iš kiekvienos talpyklos (sekcijos) paimti mėginiai atskirai netikrinami, tai jie sumaišomi tokiu santykiu, kuris atitinka pieno kiekį atskirose talpyklose ar sekcijose. Mėginys imamas iš šio proporcingai sumaišyto ir kruopščiai išmaišyto pieno.

15. Automatinis ar pusiau automatinis mėginių ėmimas

Kai pienas surenkamas didelėmis pieno cisternomis, gali būti naudojami automatiniai arba pusiau automatiniai mėginių atrinktuvai. Šių atrinktuvų tinkamumą turi patikrinti tam įgaliota institucija.

VII. MĖGINIŲ ATPAŽINIMAS IR LYDIMŲJŲ DOKUMENTŲ PARENGIMAS

16. Siunčiamiems tirti į laboratoriją mėginiams atpažinti ant kiekvieno indelio mėginį imantis asmuo arba gamintojas užkljuoja gamintojo atpažinimo numerį (brūkšninį kodą).

17. Etiketę su gamintojo atpažinimo numeriu parengia laboratorija. Etikečių naudojimą kontroliuoja supirkėjas. Išduotų ir panaudotų etikečių apskaitą vykdo laboratorija. Supirkėjas privalo išduoti laboratorijos parengtas etiketes gamintojams, turintiems melžimo ir šaldymo įrangą, arba gamintojai gali etiketes įsigyti laboratorijoje, apie tai informavę supirkėją ir gavę jo įgaliojimą.

18. Mėginiai su užklijuotu gamintojo brūkšniniu kodu sudedami į konteinerius arba maišelius. Mėginį paėmęs asmuo užpildo nustatytos formos lydraštį, kuris įdedamas į konteinerį arba maišelį. Mėginių gabenimui gali būti naudojama kita laboratorijos techniniuose reikalavimuose nurodyta tara.

VIII. PLOMBAVIMAS

19. Konteineriai turi būti plombuojami pieno supirkimo vietose mechaniniam poveikiui atspariomis plombomis su skeneriu nuskaitomu brūkšniniu kodu.

Konteinerių plombas perka ir jų apskaitą tvarko laboratorija. Kiekvienam konteineriui priskiriama individuali plomba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-922](#), 2011-12-16, Žin., 2011, Nr. 158-7484 (2011-12-24)

20. Konteinerio plombos numeris turi būti įrašytas lydraštyje. Tuo atveju, kai atvežto į laboratoriją konteinerio su pieno mėginiais plombos brūkšninis kodas nenuskaitomas skeneriu, laboratorija sutikrina, ar plombos numeris sutampa su įrašytuoju lydraštyje.

21. Plombos numeris spausdinamas tyrimų ir suvestiniuose protokoluose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

IX. MĖGINIŲ LAIKYMAS

22. Paruošti mėginiai jų paėmimo, saugojimo vietoje turi būti laikomi žemos teigiamos temperatūros, ne aukštesnės kaip 8 °C, aplinkoje, transportavimo metu – ne aukštesnės kaip 10 °C aplinkoje.

X. MĖGINIŲ IŠSIUNTIMAS

23. Išsiunčiamų į laboratoriją mėginių temperatūra turi būti žema teigiama ir neviršyti 8 °C. Laboratorijos įgaliotam asmeniui ar kontroliuojančiai institucijai privalo būti sudaryta galimybė, kilus įtarimui, patikrinti mėginių ar aplinkos, kurioje jie laikomi, temperatūrą.

24. Jeigu gamintojas raštu kreipiasi į supirkėją dėl papildomųjų tyrimų ir leidimo pačiam pristatyti mėginius į laboratoriją, laikantis privalomų mėginio laikymo ir gabenimo reikalavimų, supirkėjas privalo paimti, paruošti mėginius šiems tyrimams ir perduoti juos gamintojui.

25. Supirkimo vietose surinkti pieno mėginiai supirkėjo transportu atvežami į vietą, sutartą su laboratorija. Plombuotus konteinerius supirkėjo įgaliotas asmuo perduoda laboratorijos įgaliotam asmeniui. Surašomas konteinerių perdavimo–priėmimo aktas, kuriame nurodomas mėginių perdavimo laikas, perduodamų konteinerių numeriai, tyrimo kodai, mėginių skaičius, temperatūra (jei ji buvo patikrinta) ir kuri pasirašo supirkėjo ir laboratorijos įgalioti asmenys ir dalyvaujantys gamintojai.

26. Įgaliotas laboratorijos asmuo nustatęs, kad konteineriai neplombuoti ar pažeisti, jų nepriima ir apie tai pažymi mėginių perdavimo–priėmimo akte.

27. Mėginiai iš sutartų vietų gabenami į laboratoriją pagal iš anksto suderintą grafiką šios laboratorijos transportu.

28. Pervežant konteinerius iš supirkimo vietų į pieno perdirbimo (supirkimo) įmones arba sutartas su laboratorija vietas, konteineriai turi būti registruojami apskaitos žurnaluose arba konteinerių priėmimo–perdavimo aktuose. Juose turi būti nurodytas supirkimo punkto pavadinimas, konteinerių numeriai, data, laikas, atsakingų asmenų pareigos, vardai, pavardės, parašai.

Nauja 2 priedo redakcija

Galioja nuo 2010 m. sausio 1 d.

Nr. [3D-963](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 149-6669 (2009-12-17)

Pieno supirkimo taisyklių

2 priedas

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio

ministro 2009 m. gruodžio 10 d.

įsakymo Nr. 3D-963 redakcija)

PIENO SUPIRKIMAS IMANT MĖGINIUS IŠ KIEKVIENOS PIENO SIUNTOS

Pienas superkamas pagal šią tvarką, kai to pageidauja pieno gamintojas ar supirkėjas.

Pieno gamintojas, pageidaujantis parduoti pieną pagal šią tvarką, privalo apie tai raštu informuoti laboratoriją ir supirkėją, nurodydamas pieno mėginių surinkimo būdą: laboratorijos transportu tiesiogiai iš ūkių (sutartų vietų) ar per pieno supirkimo įmonę.

Pastraipos pakeitimai:

Nr. [3D-922](#), 2011-12-16, Žin., 2011, Nr. 158-7484 (2011-12-24)

Superkant pieną, kai pieno mėginiai imami iš kiekvienos siuntos, taikomos šios papildomos nuostatos:

1. Gamintojai:

1.1. turi turėti melžimo ir šaldymo įrangą;

1.2. savo brūkšniu kodu užkljuoja mėginių tarą (indelius);

1.3. paruoštus išsiųsti maišelius su pieno mėginiais registruoja apskaitos žurnaluose ir iki perdavimo į laboratorijos transportą laiko teigiamoje, bet ne aukštesnėje kaip +8 °C, temperatūroje;

1.4. vadovaujantis laboratorijos techniniais reikalavimais, pieno mėginius į sutartas su laboratorija vietas pristato savo transportu, nepažeisdami 1.3 punkte nurodyto mėginių laikymo temperatūrinio režimo, jeigu nėra sutarę su laboratorija dėl pieno mėginių surinkimo tiesiogiai iš ūkio ar su supirkėju dėl mėginių surinkimo per pieno supirkimo įmonę.

2. Supirkėjas paima vienkartinius pieno mėginius (vieną konservuotą ir vieną nekonservuotą) iš kiekvienos superkamo pieno siuntos ir, dalyvaujant gamintojui ar jo įgaliotam atstovui, paruošia išsiųsti konteinerius su pieno mėginiais, kurie tiriami ne rečiau kaip:

2.1. iš kiekvienos pieno siuntos – pieno sudėčiai ir somatinių ląstelių skaičiui nustatyti;

2.2. keturis kartus per mėnesį – bendram bakterijų skaičiui nustatyti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)

2.3. keturis kartus per mėnesį – inhibitorinėms medžiagoms nustatyti;

2.4. vieną kartą per 6 mėnesius – pieno užšalimo temperatūrai nustatyti.

3. Už pieną atsiskaitoma pagal faktinę kiekvienos siuntos pieno sudėtį.

Siuntai taikomas tą įskaitinį laikotarpį atliktų pieno sudėties tyrimų aritmetinis vidurkis, jeigu:

3.1. į laboratoriją atsiunčiamas netinkamas tyrimui mėginys arba dėl kurių nors pateisinamų priežasčių (nenugalimos jėgos aplinkybių ar kt.) laboratorijoje negalėjo būti atliktas kurios nors siuntos pieno sudėties tyrimas;

3.2. to paties gamintojo pieno sudėties rodikliai skiriasi nuo prieš tai tirtu mėginio nustatytųjų daugiau kaip 0,8 proc. riebalų ar 0,4 proc. baltymų. Šio tyrimo rezultatas neįskaitomas;

3.3. laboratorija nustato, kad yra pažeistas maišelis, kuriame atvežami pieno mėginiai.

4. Nutraukus pieno supirkimą dėl inhibitorinių medžiagų, tiriamas kitos dienos pieno mėginys. Pastarąjį mėginį į laboratoriją, nepažeisdamas mėginių laikymo temperatūrinio režimo, gali pristatyti gamintojas arba atsiųsti per pieno supirkėją. Jeigu iš šio tyrimo paaiškėja, kad piene nėra inhibitorinių medžiagų, pieno supirkimas, gavus informaciją iš laboratorijos ir VMVT išvadas, atnaujinamas.

Nutraukus pieno supirkimą visais kitais Pieno supirkimo taisyklėse numatytais atvejais, dėl pieno supirkimo atnaujinimo gamintojas kreipiasi į VMVT.

5. Už pieno tyrimus po pieno supirkimo nutraukimo, pieno mėginių paruošimo šiems tyrimams ir jų pristatymo į laboratoriją, tiriamų pieno mėginių taros, konservantų išlaidas apmoka gamintojai.

6. Mėginį paėmęs supirkėjas užpildo nustatytos formos lydraštį 3 egzemplioriais (po vieną supirkėjui, gamintojui ir laboratorijai) ir pasirašo. Lydraštyje, jeigu pageidauja gamintojas, įrašomas parduoto pieno, iš kurio paimtas mėginys, kiekis. Pieno mėginių paėmimo metu dalyvaujantis gamintojas ar jo įgaliotas atstovas privalo pasirašyti lydraštyje, nuroydamas pareigas, vardą, pavardę ir datą. Jei nėra parašų ar neįrašyta pieno mėginio paėmimo data, pieno mėginiai laboratorijoje netiriami, o mėginį paėmęs supirkėjas kompensuoja laboratorijai išlaidas, lygias pieno mėginio tyrimo įkainiui.

Mėginiai su užklijuotais gamintojo brūkšniniais kodais ir lydraštis dedami į maišelį, kuris, dalyvaujant gamintojui, užklijuojamas.

7. Laboratorija:

7.1. aprūpina gamintojus brūkšniniais kodais;

7.2. vadovaujantis laboratorijos techniniais reikalavimais, surenka pieno mėginius pagal laboratorijai žinomą grafiką tiesiogiai iš ūkių arba su gamintojais ar supirkėjais sutartų vietų ir gabena savo transportu su šaldymo įranga teigiamoje, bet ne aukštesnėje kaip +8 °C temperatūroje;

7.3. perduoda tyrimo duomenis atsiskaitymui už pieną supirkėjams ir tiesiogiai – elektroniniu paštu arba SMS žinutėmis, arba faksu – gamintojams arba jų įgaliotiems atstovams ne vėliau kaip per vieną parą nuo darbo dienomis paimtų mėginių atvežimo į laboratoriją. Radus piene inhibitorinių medžiagų arba nustačius, kad pienas neatitinka Pieno supirkimo taisyklių 13 punkto reikalavimų, supirkėjai ir gamintojai informuojami nedelsiant (elektroniniu paštu ar SMS žinutėmis, arba faksu);

7.4. pateikia gamintojams įgaliotos laboratorijos techninius reikalavimus atitinkančius vienkartinis plastikinius maišelius pieno mėginiams pervežti bei vienkartinis pieno mėginių indelius.

8. Pieno supirkėjui kilus įtarimui dėl pieno kokybės, iš pieno siuntos paimami mėginiai papildomajam inhibitorinių medžiagų, užšalimo temperatūros ar bendro bakterijų skaičiaus tyrimui atlikti. Maišelį su mėginiais pristato supirkėjas arba gamintojas į laboratorijos nurodytą vietą, užtikrindamas tinkamas mėginių gabenimo sąlygas. Šiuo atveju išrašomas atskiras lydraštis, nurodant, kokį pieno kokybės tyrimą atlikti.

Už šiuos papildomuosius tyrimus, pieno mėginių paruošimo šiems tyrimams ir jų pristatymo į laboratoriją, tiriamų pieno mėginių taros, konservantų išlaidas apmoka supirkėjas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-347](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 47-2236 (2011-04-21)

9. Už tyrimus, išskyrus privalomuosius, pagal Žemės ūkio ministro patvirtintus įkainius lygiomis dalimis moka gamintojai ir supirkėjai, išskyrus šio taisyklių priedo 4 ir 8 punktuose numatytus atvejus.

10. Už konservantą ir vienkartinį pieno mėginių indelius moka supirkėjai, išskyrus šio taisyklių priedo 4 ir 8 punktuose numatytus atvejus.

11. Surenkant pieno mėginius laboratorijos transportu tiesiogiai iš ūkių (sutartų vietų), mėginių pristatymo į laboratoriją išlaidas apmoka pieno gamintojai. Visi vieno mėnesio mėginių surinkimo kaštai mėginių surinkimo vietoms padalijami po lygiai. Pieno gamintojams, pristatantiems mėginius į pieno mėginių surinkimo vietą, mokėtina suma padalijama proporcingai gamintojų skaičiui. Pieno gamintojo mokėtiną sumą pieno supirkėjai išskaičiuoja iš gamintojų ir perveda laboratorijai kas mėnesį iki kito mėnesio 25 dienos.

12. Laboratorija, nustačiusi, kad gamintojas neužtikrina maišelio, kuriame laikomi ir gabenami pieno mėginiai, o tuo pačiu ir pieno mėginių saugumo, informuoja Pieno žaliavos sudėties ir kokybės nagrinėjimo arbitražinę komisiją, kuri sprendžia dėl šio pieno gamintojo pieno mėginių pristatymo į laboratoriją per pieno supirkimo įmonę.

4 priedas neteko galios:

Nr. [3D-302](#), 2006-07-25, *Žin.*, 2006, Nr. 85-3336 (2006-08-03)

Galioja nuo 2006 m. rugpjūčio 21 d.

2. Į g a l i o j u VĮ „Pieno tyrimai“ testuoti pieno sudėties ir kokybės tyrimus, kurių rodikliai yra privalomi visoms pieno supirkimo įmonėms apmokant gamintojams už paruoštą pieną.

3. P r i p a ž i s t u netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 23 d. įsakymą Nr. 3D-547 „Dėl Pieno supirkimo imant mėginius iš kiekvienos pieno siuntos taisyklių patvirtinimo“ (*Žin.*, 2003, Nr. [122-5555](#));

3.2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 27 d. įsakymą Nr. 3D-240 „Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 3D-547 „Dėl Pieno supirkimo imant mėginius iš kiekvienos pieno siuntos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (*Žin.*, 2004, Nr. [65-2321](#)).

4. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 1 ir 3 punktai įsigalioja nuo 2006 m. sausio 1 d.

Papildytas įsakymas:

Nr. [3D-527](#), 2005-11-11, *Žin.*, 2005, Nr. 135-4868 (2005-11-15)

2. Įpareigoju VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą tikrinti, ar visi pieno gamintojai, kurių patiektas pienas buvo tirtas, įtraukti į Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro Gyvulių registro centrinę duomenų bazę. Apie neįtrauktus gamintojus informuoti VĮ „Pieno tyrimai“.

Papildytas įsakymas:

Nr. [3D-47](#), 2007-02-02, *Žin.*, 2007, Nr. 19-725 (2007-02-13)

2. Į p a r e i g o j u VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą teikti valstybės įmonei „Pieno tyrimai“ Gyvulių registro centrinės duomenų bazės duomenis.

3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 3D-47 „Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. 146 „Dėl Pieno supirkimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (*Žin.*, 2007, Nr. [19-725](#)) 2 punktą.

Papildytas įsakymas:

Nr. [3D-292](#), 2007-06-07, *Žin.*, 2007, Nr. 66-2569 (2007-06-14)

2. Į p a r e i g o j u:

2.1. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą užtikrinti tinkamą pieno tyrimo sistemos priežiūrą;

2.2. Žemės ūkio ministerijos Bendrosios rinkos organizavimo departamentą iki 2010 m. balandžio 1 d. pateikti su Pieno taryba suderintus siūlymus dėl šių taisyklių tolesnio tobulinimo poreikio.

Papildytas įsakymas:

Nr. [3D-963](#), 2009-12-10, *Žin.*, 2009, Nr. 149-6669 (2009-12-17)

Pakeitimai:

1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [185](#), 2002-05-15, *Žin.*, 2002, Nr. 49-1920 (2002-05-17)

DĖL 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL NAUJOS PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ REDAKCIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Galioja nuo 2002 m. birželio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [235](#), 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 63-2553 (2002-06-25)

DĖL 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL NAUJOS PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ REDAKCIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [446](#), 2002-11-15, Žin., 2002, Nr. 111-4941 (2002-11-20)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL NAUJOS PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ REDAKCIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [518](#), 2002-12-24, Žin., 2002, Nr. 127-5763 (2002-12-31)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL NAUJOS PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ REDAKCIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

5. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-63](#), 2003-02-26, Žin., 2003, Nr. 22-933 (2003-02-28)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL NAUJOS PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ REDAKCIJOS PATVIRTINIMO“ IR ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2002 M. LAPKRIČIO 20 D. ĮSAKYMO NR. 450 „DĖL LAIKINOSIOS PIENO SUPIRKIMO TVARKOS TAIKYMO“ PAKEITIMO

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-216](#), 2003-05-28, Žin., 2003, Nr. 54-2414 (2003-06-04)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL NAUJOS PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ REDAKCIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-245](#), 2003-06-20, Žin., 2003, Nr. 60-2739 (2003-06-25)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL NAUJOS PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ REDAKCIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Galioja nuo 2003 m. liepos 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-346](#), 2003-08-25, Žin., 2003, Nr. 83-3814 (2003-08-29)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-500](#), 2003-11-26, Žin., 2003, Nr. 112-5039 (2003-11-28)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Galioja nuo 2003 m. gruodžio 1 d.

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-3](#), 2004-01-08, Žin., 2004, Nr. 8-209 (2004-01-15)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-150](#), 2004-04-02, Žin., 2004, Nr. 52-1766 (2004-04-08)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-203](#), 2004-04-21, Žin., 2004, Nr. 60-2153 (2004-04-24)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Galioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

13.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-541](#), 2004-10-04, Žin., 2004, Nr. 148-5375 (2004-10-07)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
14.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-123](#), 2005-03-08, Žin., 2005, Nr. 33-1082 (2005-03-10)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
15.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-527](#), 2005-11-11, Žin., 2005, Nr. 135-4868 (2005-11-15)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
16.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-1](#), 2006-01-04, Žin., 2006, Nr. 4-116 (2006-01-12)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
17.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-302](#), 2006-07-25, Žin., 2006, Nr. 85-3336 (2006-08-03)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
18.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-47](#), 2007-02-02, Žin., 2007, Nr. 19-725 (2007-02-13)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
19.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-193](#), 2007-04-26, Žin., 2007, Nr. 47-1818 (2007-04-28)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
20.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-292](#), 2007-06-07, Žin., 2007, Nr. 66-2569 (2007-06-14)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
21.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-531](#), 2007-12-04, Žin., 2007, Nr. 128-5227 (2007-12-07)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
22.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-580](#), 2008-10-29, Žin., 2008, Nr. 127-4857 (2008-11-06)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO
23.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-963](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 149-6669 (2009-12-17)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Įsakymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

24.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-997](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6814 (2010-11-13)
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Šis įsakymas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

25.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-347](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 47-2236 (2011-04-21)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

26.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-922](#), 2011-12-16, Žin., 2011, Nr. 158-7484 (2011-12-24)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

27.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-195](#), 2012-03-26, Žin., 2012, Nr. 37-1842 (2012-03-29)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Šis įsakymas įsigalioja 2012 m. lapkričio 1 d.

28.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-339](#), 2012-05-11, Žin., 2012, Nr. 56-2807 (2012-05-16)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 "DĖL PIENO SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Šis įsakymas įsigalioja 2012 m. birželio 1 d.

Redagavo Vyriausioji specialistė Laimutė Aleksejevienė (2012-05-18)

Tel. (8 5) 239 1056